[2018] 3 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 682

ਨੇਤ੍ਰਮ ਸਾਹੂ

ਬਨਾਮ

ਛੱਤੀਸਗੜ੍ਹ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ

(ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 1254 ਆਫ 2018)

23 ਮਾਰਚ, 2018

[ਆਰ. ਕੇ. ਅਗਰਵਾਲ ਅਤੇ ਅਭੈ ਮਨੋਹਰ ਸਪਰੇ, ਜੇਜੇ]

ਗ੍ਰੈਚੁਟੀ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਐਕਟ, 19728.2(ਈ) ਆਰ/ਡਬਲਯੂ ਐੱਸ.24 - ਯੋਗ ਸੇਵਾ - ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ 22 ਸਾਲ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਦਿਹਾੜੀਦਾਰ ਅਤੇ 3 ਸਾਲ ਨਿਯਮਤ ਵਰਕ ਚਾਰਜ ਕਰਮਚਾਰੀ ਵਜੋਂ ਸੇਵਾ ਨਿਭਾਈ ਭਾਵ ਉਸਨੂੰ ਆਪਣੀ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਤੋਂ 3 ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਨਿਯਮਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਯੋਗ ਸੇਵਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਭਾਵ 3.2(ਈ) ਆਰ/ਡਬਲਯੂ ਐੱਸ.24 ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਰੰਤਰ ਸੇਵਾ ਤਾਂ ਜੋ ਉਸਨੂੰ ਰਾਜ ਤੋਂ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਗ੍ਰੈਚੁਟੀ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ: ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ 25 ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਕੁੱਲ ਸੇਵਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਰਾਜ ਨੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਉਸਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਕੀਤਾ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ 22 ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਨੂੰ ਗਿਣਨ ਲਈ ਇਸਦੇ ਲਾਭ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਬਣ ਗਿਆ ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਹੁਦੇ ਅਤੇ ਸਮਰੱਥਾ 'ਤੇ 22 ਸਾਲਾਂ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਰਾਜ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਦੋਂ ਉਹ ਰਾਜ ਸੇਵਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਸੀ, ਤਾਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਹੱਕਦਾਰ ਬਣ ਗਿਆ ਗ੍ਰੈਚੁਟੀ ਰਕਮ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਲਈ ਉਸਦੀ ਕੁੱਲ ਸੇਵਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 24 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਰਸਾਏ ਗਏ 5 ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਨਿਰੰਤਰ ਸੇਵਾ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਕਾਨੂੰਨ ਇੱਕ ਭਲਾਈ ਕਾਨੂੰਨ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੇ ਲਾਭ ਲਈ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਆਪਣੇ ਮਾਲਕ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਇਹ ਰਾਜ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸਵੈ-ਇੱਛਾ ਨਾਲ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਗ੍ਰੈਚੁਟੀ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰੇ ਨਾ ਕਿ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਅਸਲੀ ਦਾਅਵਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕਰੇ।

ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ: ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਦਿਖਾਈ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਨਿਆਂ ਦਾ ਮਜ਼ਾਕ ਹੋਵੇਗਾ, ਜੇਕਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ 25 ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ "ਨਿਰੰਤਰ ਸੇਵਾ" ਕਰਨ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਗ੍ਰੈਚੁਟੀ ਦੇ ਉਸਦੇ ਜਾਇਜ਼ ਦਾਅਵੇ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਰਾਜ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਵੀ, ਨਿਯਮਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਇਹ ਸਵਾਲ ਕਿ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਨਿਯਮਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਗ੍ਰੈਚੁਟੀ ਰਕਮ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸੇਵਾ ਦੀ ਕੁੱਲ ਲੰਬਾਈ ਦੀ ਗਣਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਮਹੱਤਵ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦਾ ਸੀ। ਇਹ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਹੀ ਸੀ ਜਿਸਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਸੇਵਾ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਕਰਨ ਲਈ 22 ਸਾਲ ਲਗਾਏ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਤੋਂ 22 ਸਾਲਾਂ ਤੱਕ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਰੁਕਾਵਟ ਦੇ

2776/- ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨਾ ਦੀ ਮਾਮੂਲੀ ਤਨਖਾਹ 'ਤੇ ਕੰਮ ਲੈਂਦਾ ਰਿਹਾ ਅਤੇ ਸਿਰਫ ਪਿਛਲੇ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ, ਰਾਜ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ 11,107/- ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨਾ ਤਨਖਾਹ ਦੇਣੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਰਾਜ ਕੋਲ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਗ੍ਰੈਚੁਟੀ ਦੇ ਲਾਭ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਜਾਇਜ਼ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜੋ ਕਿ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਸਦਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਸੀ। ਇਹ ਇੱਕ ਭਲਾਈ ਕਾਨੂੰਨ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਜੋ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੇ ਲਾਭ ਲਈ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਆਪਣੇ ਮਾਲਕ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਰਾਜ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਬਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸਵੈ-ਇੱਛਾ ਨਾਲ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਗ੍ਰੈਚੁਟੀ ਦੀ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰੇ ਨਾ ਕਿ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਅਸਲ ਦਾਅਵਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕਰਨ। ਇਹ ਸੱਚਮੁੱਚ ਮੰਦਭਾਗਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਅਸਲ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਤੱਕ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਹਰ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਇੰਨੇ ਸਾਲਾਂ ਲਈ ਬੇਕਾਰ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਘਸੀਟਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। [ਪੈਰਾ 17, 18, 19] [687- ਏ-ਈ]

ਸਕੱਤਰ, ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਉਮਾਦੇਵੀ (3) ਅਤੇ ਹੋਰ, (2006) 4 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 1: [2006] 3 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 953 ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੈ। -

ਫਰਮ ਕਾਲੂਰਾਮ ਸੀਤਾਰਾਮ ਬਨਾਮ ਦ ਡੋਮੀਨੀਅਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1954 ਬੰਬੇ 50 ਨੂੰ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

ਕੇਸ ਲਾਅ ਰੈਫਰੈਂਸ

[2006] 3 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 953 ਲਾਗੂ ਨਾ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਪੈਰਾ 15

ਏਆਈਆਰ 1954 ਬੰਬੇ 50 ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਪੈਰਾ 18

ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ: ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰ. 1254 ਆਫ 2018।
ਬਿਲਾਸਪੁਰ ਵਿਖੇ ਛੱਤੀਸਗੜ੍ਹ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ 01.08.2014 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ, ਡਬਲਯੂਏ ਨੰ. 240 ਆਫ 2014।
ਕਿਰਨ ਕੁਮਾਰ ਜੈਪੁਰੀਅਰ, ਅੰਸ਼ੁਮਨ ਸ਼੍ਰੀਵਾਸਤਵ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ ਵਕੀਲ।

ਅਨਿਰੁਧ ਪੀ. ਮਯੀ, ਏ. ਸੇਲਵਿਨ ਰਾਜਾ, ਅਵਨੀਸ਼ ਐਮ. ਓਜ਼ਾ, ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀਆਂ ਲਈ ਵਕੀਲ।

ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ

ਅਭੈ ਮਨੋਹਰ ਸਪਰੇ, ਜੇ. 1. ਇਹ ਅਪੀਲ ਛੱਤੀਸਗੜ੍ਹ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਬਿਲਾਸਪੁਰ ਵਿਖੇ 2014 ਦੀ ਰਿੱਟ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 240 ਵਿੱਚ 01.08.2014 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅੰਤਿਮ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ 16.12.2013 ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਐਲ) ਨੰਬਰ 178 ਵਿੱਚ 2013 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਇੱਥੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਕੰਟਰੋਲਿੰਗ ਅਥਾਰਟੀ ਅਤੇ ਅਪੀਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ 01.04.1986 ਤੋਂ 23.05.2008 ਤੱਕ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਗ੍ਰੈਚੁਟੀ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ।

2. ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਛੋਟੇ ਵਿਵਾਦ ਦੀ ਕਦਰ ਕਰਨ ਲਈ ਕੁਝ ਸੰਬੰਧਿਤ ਤੱਥਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।

3. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਛੱਤੀਸਗੜ੍ਹ ਰਾਜ ਦੇ ਜਲ ਸਰੋਤ ਵਿਭਾਗ ਦੁਆਰਾ 01.04.1986 ਨੂੰ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਦਿਹਾੜੀਦਾਰ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ SDO (ਈ/M) ਲਾਈਟ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਟਿਊਬਵੈੱਲ ਅਤੇ ਗੇਜ ਸਬ-ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਸਾਕਰੀ, ਪੀ.ਐਸ. ਚਰਕਰਭੱਟਾ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਬਾਸਟਰ (ਸੀਜੀ) ਦੇ ਦਫ਼ਤਰ ਨਾਲ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ 06.05.2008 ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੁਆਰਾ ਪੰਪ ਆਪਰੇਟਰ ਦੇ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਵਰਕ ਚਾਰਜ ਸਥਾਪਨਾ 'ਤੇ ਨਿਯਮਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਦੀ ਉਮਰ ਪੂਰੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ 30.07.2011 ਨੂੰ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਹੋ ਗਿਆ।

4. ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਗ੍ਰੈਚੁਟੀ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਉਸਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਉਸਦੀ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸਨੂੰ ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਗ੍ਰੈਚੁਟੀ ਭੁਗਤਾਨ ਐਕਟ, 1972 (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ "ਐਕਟ" ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੰਟਰੋਲਿੰਗ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਉਸਨੂੰ ਗ੍ਰੈਚੁਟੀ ਰਕਮ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਲਈ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ।

5. 27.03.2012 ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੁਆਰਾ, ਕੰਟਰੋਲਿੰਗ ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਆਪਣੇ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਲਈ ਰਾਜ ਤੋਂ ਗ੍ਰੈਚੁਟੀ ਰਕਮ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਕੁੱਲ ਮਿਲਾ ਕੇ 25 ਸਾਲ ਅਤੇ 3 ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਸੇਵਾ (22 ਸਾਲ ਅਤੇ 1 ਮਹੀਨਾ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਦਿਹਾੜੀਦਾਰ ਅਤੇ 3 ਸਾਲ ਅਤੇ 2 ਮਹੀਨੇ ਨਿਯਮਤ ਵਰਕ ਚਾਰਜ ਕਰਮਚਾਰੀ ਵਜੋਂ) ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਲੋੜੀਂਦੇ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਯੋਗ ਸੇਵਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਹੈ।

6. ਰਾਜ ਨੇ ਦੁਖੀ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿਰਧਾਰਤ ਅਪੀਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ। 30.01.2013 ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੁਆਰਾ, ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਕੰਟਰੋਲਿੰਗ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ।

7. ਰਾਜ ਨੇ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਪੈਰਵੀ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਬਿਲਾਸਪੁਰ ਵਿਖੇ ਛੱਤੀਸਗੜ੍ਹ ਦੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੁਕਮ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰ. 178/2013 ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ 16.12.2013 ਦੇ ਹੁਕਮ ਰਾਹੀਂ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਕੰਟਰੋਲਿੰਗ ਅਥਾਰਟੀ ਅਤੇ ਅਪੀਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

8. ਇੱਥੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ (ਕਰਮਚਾਰੀ) ਨੇ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਹੁਕਮ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰਿੱਟ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ। ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਫੈਸਲੇ ਰਾਹੀਂ, ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਛੁੱਟੀ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲਿਆ ਹੈ।

9. ਇਸ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰਨ ਲਈ ਉੱਠਦਾ ਛੋਟਾ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ (ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ/ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ) ਇਹ ਕਹਿਣ ਵਿੱਚ ਜਾਇਜ਼ ਸੀ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ (ਕਰਮਚਾਰੀ) ਰਾਜ (ਇੱਥੇ ਜਵਾਬਦੇਹ) ਤੋਂ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਲਈ ਗ੍ਰੈਚੁਟੀ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਾਂ ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਵਿਚਾਰਨ ਲਈ ਉੱਠਦਾ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਯੋਗ ਸੇਵਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਭਾਵ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2(ਈ) ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੀ ਗਈ ਧਾਰਾ 2 ਏ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਰੰਤਰ ਸੇਵਾ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਰਾਜ ਤੋਂ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਗ੍ਰੈਚੁਟੀ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣ ਸਕੇ।

10. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਸ਼੍ਰੀ ਕਿਰਨ ਕੁਮਾਰ ਜੈਪੁਰੀਅਰ ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਸ਼੍ਰੀ ਅਨਿਰੁੱਧ ਪੀ. ਮਯੀ ਨੂੰ ਸੁਣਿਆ।

11. ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਅਤੇ ਕੇਸ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਨੂੰ ਘੋਖਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਸੀਂ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹਾਂ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ (ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਅਤੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ) ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕੰਟਰੋਲਿੰਗ ਅਥਾਰਟੀ ਅਤੇ ਅਪੀਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।

12. ਇਹ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ 25 ਸਾਲ 3 ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ, ਭਾਵ 01.04.1986 ਤੋਂ 30.07.2011 ਤੱਕ, ਰਾਜ ਨੂੰ ਕੁੱਲ ਸੇਵਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ 06.05.2008 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ, ਭਾਵ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਦੀ ਉਮਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਪਹਿਲਾਂ, ਨਿਯਮਤ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਇਹ ਵੀ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ 25 ਸਾਲ ਅਤੇ 3 ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਸੇਵਾ ਮਿਆਦ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2-ਏ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ "ਨਿਰੰਤਰ ਸੇਵਾ" ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਸਖ਼ਤੀ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰਦੀ ਹੈ।

13. ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ-ਰਾਜ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੀ ਦਲੀਲ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਗ੍ਰੈਚੁਟੀ ਰਕਮ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸਦੀ ਕੁੱਲ 25 ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਮਿਆਦ ਵਿੱਚੋਂ, ਉਸਨੇ 22 ਸਾਲ ਦਿਹਾੜੀਦਾਰ ਵਜੋਂ ਅਤੇ ਸਿਰਫ਼ 3 ਸਾਲ ਨਿਯਮਤ ਕਰਮਚਾਰੀ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕੀਤਾ। ਇਸੇ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ, ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਅਨੁਸਾਰ 5 ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਲਗਾਤਾਰ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਤਾਂ ਜੋ ਉਸਨੂੰ ਗ੍ਰੈਚੁਟੀ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ।

14. ਅਸੀਂ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ-ਰਾਜ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੀ ਇਸ ਦਲੀਲ ਨਾਲ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਸਹਿਮਤ ਨਹੀਂ ਹਾਂ। ਪਹਿਲਾ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ 25 ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਸੇਵਾ ਨਿਭਾਈ ਹੈ; ਦੂਜਾ, ਰਾਜ ਨੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ 06.05.2008 ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਕੇ ਉਸ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਕੀਤਾ; ਤੀਜਾ, ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ 22 ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਨੂੰ ਗਿਣਨ ਲਈ ਇਸਦੇ ਲਾਭ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਬਣ ਗਿਆ, ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਹੁਦੇ ਅਤੇ ਸਮਰੱਥਾ 'ਤੇ 22 ਸਾਲਾਂ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਸੀ; ਚੌਥਾ, ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੋਈ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਉਪਬੰਧ ਸਾਡੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਜੋ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਗ੍ਰੈਚੁਟੀ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਕਰਦਾ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕੋਈ ਅਜਿਹਾ ਉਪਬੰਧ ਸਾਡੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਜੋ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਉਸਦੀ 22 ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਦੀ ਲੰਬੀ ਅਤੇ ਨਿਰੰਤਰ ਮਿਆਦ ਦਾ ਲਾਭ ਲੈਣ ਤੋਂ ਰੋਕਦਾ ਹੋਵੇ, ਜੋ ਉਸਨੇ ਆਪਣੀ ਪੰਜ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਨਿਰੰਤਰ ਸੇਵਾ ਦੀ ਗਣਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਆਪਣੀ ਨਿਯਮਤਤਾ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੀਤੀ ਸੀ।

15. ਸਾਡੀ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਉਮਾਦੇਵੀ (3) ਅਤੇ ਹੋਰ, (2006) 4 ਐਸਸੀਸੀ 1 ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਗ੍ਰੈਚੁਟੀ ਦੀ ਗ੍ਰਾਂਟ ਤੋਂ ਰਾਹਤ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ। ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਇਹ ਦੇਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯਮਤ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਉਮਾਦੇਵੀ (ਉਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਾਨੂੰਨ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ

ਸੀ। ਦਰਅਸਲ, ਉਮਾਦੇਵੀ (ਉਪਰਾ) ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਵੀ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਫ਼ਰਕ ਪਾਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿੱਥੇ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨਿਯਮਤ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਉਮਾਦੇਵੀ ਦਾ ਰਾਹਤ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਅਨੁਪਾਤ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

16. ਸਾਡੀ ਵਿਚਾਰ-ਅਧੀਨ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਰਾਜ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਰਾਜ ਸੇਵਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦਿਆਂ ਨਿਯਮਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਤਾਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਗ੍ਰੈਚੁਟੀ ਰਕਮ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਲਈ ਆਪਣੀ ਕੁੱਲ ਸੇਵਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਗਿਣਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਬਣ ਗਿਆ, ਜੋ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2 ਏ ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਰਸਾਏ ਗਏ 5 ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਨਿਰੰਤਰ ਸੇਵਾ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਹੈ।

17. ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਦਿਖਾਈ ਦੇਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਨਿਆਂ ਦਾ ਮਜ਼ਾਕ ਹੋਵੇਗਾ, ਜੇਕਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ 25 ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ "ਨਿਰੰਤਰ ਸੇਵਾ" ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਗ੍ਰੈਚੁਟੀ ਦੇ ਉਸਦੇ ਜਾਇਜ਼ ਦਾਅਵੇ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਰਾਜ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਵੀ, ਨਿਯਮਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਸਵਾਲ ਕਿ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਨਿਯਮਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨਿਯਮਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਗ੍ਰੈਚੁਟੀ ਰਕਮ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸੇਵਾ ਦੀ ਕੁੱਲ ਲੰਬਾਈ ਦੀ ਗਣਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਮਹੱਤਵ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦਾ ਸੀ।

18. ਇਹ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਸੀ ਜਿਸਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਸੇਵਾ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਕਰਨ ਲਈ 22 ਸਾਲ ਲਗਾਏ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਤੋਂ 2776/- ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨਾ ਦੀ ਮਾਮੂਲੀ ਤਨਖਾਹ 'ਤੇ 22 ਸਾਲਾਂ ਤੱਕ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਰੁਕਾਵਟ ਦੇ ਕੰਮ ਲੈਂਦਾ ਰਿਹਾ ਅਤੇ ਸਿਰਫ ਪਿਛਲੇ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ, ਰਾਜ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ 11,107/- ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨਾ ਤਨਖਾਹ ਦੇਣੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਰਾਜ ਕੋਲ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਗ੍ਰੈਚੁਟੀ ਦੇ ਲਾਭ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਜਾਇਜ਼ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜੋ ਕਿ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਸਦਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਸੀ। ਇਹ ਇੱਕ ਭਲਾਈ ਕਾਨੂੰਨ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੇ ਲਾਭ ਲਈ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਆਪਣੇ ਮਾਲਕ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਇਹ ਰਾਜ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸਵੈ-ਇੱਛਾ ਨਾਲ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਗ੍ਰੈਚੁਟੀ ਦੀ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰੇ ਨਾ ਕਿ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਅਸਲ ਦਾਅਵਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕਰਨ।

19. ਉਪਰੋਕਤ ਚਰਚਾ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਅਸੀਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਲਏ ਗਏ ਤਰਕ ਅਤੇ ਸਿੱਟੇ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੇ ਜੋ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਸਥਿਰ ਹੈ। ਇਹ ਸੱਚਮੁੱਚ ਮੰਦਭਾਗਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਅਸਲੀ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਤੱਕ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਹਰ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਇੰਨੇ ਸਾਲਾਂ ਤੱਕ ਬੇਕਾਰ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਘਸੀਟਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ।

20. ਦਰਅਸਲ, ਇਹ ਸਾਨੂੰ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਐਮ.ਸੀ. ਚਾਗਲਾ (ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਉਦੋਂ ਸਨ) ਦੁਆਰਾ ਫਰਮ ਕਾਲੂਰਾਮ ਸੀਤਾਰਾਮ ਬਨਾਮ ਦ ਡੋਮੀਨੀਅਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ (ਏਆਈਆਰ 1954 ਬੰਬੇ 50) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਢੁਕਵੇਂ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਦੀ ਯਾਦ ਦਿਵਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਨਾਗਰਿਕ ਅਤੇ ਰਾਜ ਵਿਚਕਾਰ ਕੇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿਦਵਾਨ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਵਿਲੱਖਣ ਸ਼ੈਲੀ ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਢੁਕਵੀਆਂ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਕੀਤੀਆਂ:

"ਹੁਣ, ਸਾਨੂੰ ਅਕਸਰ ਇਹ ਕਹਿਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਰਾਜ ਕਿਸੇ ਨਾਗਰਿਕ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸਨੂੰ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਤਕਨੀਕੀ ਗੱਲਾਂ 'ਤੇ ਜਵਾਬ ਨਹੀਂ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ, ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਰਾਜ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਨਾਗਰਿਕ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਇੱਕ ਨਿਆਂਪੂਰਨ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਬਚਾਅ ਇਸਦੇ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸਨੂੰ ਇੱਕ ਇਮਾਨਦਾਰ ਵਿਅਕਤੀ ਵਜੋਂ, ਉੱਘੇ ਜੱਜਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕਹੇ ਗਏ ਅਨੁਸਾਰ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।"

21. ਇਹ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਕੇਸ ਦਾ ਤਕਨੀਕੀ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰਾਜ ਵੱਲੋਂ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਅਪੀਲ ਸਫਲ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ (ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਅਤੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ) ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਫੈਸਲੇ/ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕੰਟਰੋਲਿੰਗ ਅਥਾਰਟੀ ਅਤੇ ਅਪੀਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ 25,000/-ਰੁਪਏ ਦੀ ਲਾਗਤ ਨਾਲ ਬਹਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਗ੍ਰੈਚੁਟੀ ਰਕਮ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਦੇ ਨਾਲ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

22. ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ-ਰਾਜ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕੰਟਰੋਲਿੰਗ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਗ੍ਰੈਚੁਟੀ ਰਕਮ ਜਾਰੀ/ਭੁਗਤਾਨ ਕਰੇ।

ਦੇਵਿਕਾ ਗਜਰਾਲ ਅਪੀਲ ਮਨਜ਼ੂਰ ਹੈ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ :- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

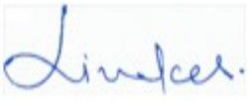

ਦਿਵਾਕਰ ਜੋਤੀ ਐਡਵੋਕੇਟ